

24 Haziran 1984 tarihli büro toplantısının gündemi aşağıdaki şekilde tespit edildi:

1. Genel Af Kampanyası a) Yürütülen kampanyanın sonuçları üzerine değerlendirme.
b) Kampanyanın yürütümü üzerine öneriler.
c) Adopsi konusu
d) Tutuklu ailelerin çocuklarına yılbaşı hediyesi gönderme kampanyası.
e) Cezaevlerindeki açlık grevleri sonucu ölüm olayları üzerine oluşturulacak tepkiler.
2. Aydınların, " gözlem ve istemler" ine ilişkin bildirisinin üzerine yürütülen kampanyanın son durumuna ilişkin bilgilendirme ve kampanyanın yeni biçimlerle sürdürülmesi üzerine görüş ve öneriler.
3. İsveç Dayanışma Komitesinin Türkiye'de İnsan Hakları ve Demokrasi ve Genel Af konulu Uluslararası Konferansa ilişkin gönderdiği mektubun görüşülmesi.
4. Barış hareketine ilişkin 17-21 Temmuz tarihlerindeki İtalya'daki Barış toplantısına katılım hazırlıkları, Cenevre'de DBK'nın düzenlediği Barış için İnsan Hakları Seminerine katılımın görüşülmesi.

Yukarıda belirtilen gündem maddeleri kabul edildikten sonra, geçen toplantı hakkında kısa bir bilgilendirme verildi. MK'ne birinci toplantının raporu; Aydınlar üzerine, Arşiv-Büro üzerine ve Amerikan Üslerine ve Silahlanmaya karşı Kampanyaya ilişkin ayrıca raporlar iletildiği belirtildi. Ayrıca Paris legal Dayanışma Bürosu aracılığıyla, diğer Avrupa ülkelerindeki legal dayanışma komitelerine aşağıdaki konularda mektuplar gönderildiği söylendi. Buna göre:

1. Türkiye Barış Komitesi davasının gelişimine ve yapılabilecek etkinliklere ilişkin mektup,
 2. Avrupa Konseyi'nin Türkiye üzerine aldığı karar üzerine ve ordaki gelişmeler üzerine bir mektup,
 3. AET seçimleriyle ilişkin bir mektup,
- Ayrıca Arşiv-büro çalışmalarında değerlendirmek üzere bilgiler isteyen bir mektup.

HİÇŞAĞLAR - Bizim açımızdan Haziran-Temmuz aylarında eylemli olmak, Avrupa'daki yaz tatiline karşın olanaklıdır. Özellikle Genel Af kampanyası açısından, bu kampanya 6'lı ile ortak yürütüldü. Yine de bu kampanyaya politik olarak en fazla çaba gösteren politik grup olduk. Olanaklar ölçüsünde 6'lı dışında diğer politik akım ve grupları da katmaya çalıştık. Örneğin Strasbourg yürüyüşünde olduğu gibi. Bunun için Genel Af kampanyasının değerlendirilmesi gerekiyor. Bu anlamda gündemin 1. maddesinde yer alan abc vs şıkları birbirleriyle ilintili. Genel Af kampanyasının önemi geniş yığınlarca kavrandı ama eylemin katılımı açısından aynı ölçüde yığınsallık sağlanamadı. Buna karşılık hapisanelerden sesler gelmeye devam ediyor. Açlık grevleri devam ediyor. Ölenler var. Evren buna yanıt vermek zorunda kalıyor. Mevcut rejimi rahatsız ediyor, bu durum. Önümüzün yaz dönemi olmasından dolayı Avrupa'dan ses çıkarmamız zor.

Strasbourg eylemi geçen toplantımızda değerlendirildi. Eylemin yürütümü baştan beri 6'lı tarafından ele alındı. İşin örgütlenmesi ise bizim tarafımızdan yürütüldü. Ama bu durum bizimle işbirliği yapan güçler üzerinde egemenlik aracı olarak kullanılmadı. Toplanan imzalarla Strasbourg bu eylemin doruk noktası oldu. Genel Af kampanyasında 6'lı platformdan kalkınarak diğer politik güç ve akımları da katmak gerek. Bunu yaparken ise bu işde öncülüğü 6'lı yapıyor izlenimini vermemek gerekiyor. Çünkü bu güçler arasında 6'lıya karşı da bir tepki var. Örneğin Strasbourg eylemine DEV-YOL'u katmak istedik sadece yürüyüşe katıldılar.

Genel Af Aydınlar Bildirisinde de yer alıyor. Bu talep ayrı, ayrı hareketlerde yer alıyor. Bunun kısa dönemde genel bir örgütlülüğe dönüşmesi söz konusu değil. Ne ki bunları birleştirmek olanaklı. Genel Af diğer güçlerle ortak hareket edebileceğimiz ortak bir platform olabilir. Bizim avantajlarımız var. İdeolojik olarak ve örgütsel olarak daha güçlü ve daha deneyliyiz. Legal ve illegal çalışmayı birleştirmede daha deneyliyiz. Sorunlara ve güçlere eskisinden daha esnek yaklaşabiliyoruz. Diğer sol politik akımlar ideolojik bunalım içinde. (goşist akımlar) Kimileri ise örgütsel bunalım içinde. Bildiğiniz gibi DEV-YOL grubu olarak ikiye bölünmüş durumda ve tartışıyor. Birincisi Avrupa sosyal demokrasisinden etkilenecek örgütü reddediyor ve herşeyi eylem içinde sonuçlanabileceğine inanıyorlar. İkincisi bunlar daha çok Türkiyedekiler, Mahir Çayan'dan alıntılarla dahak katı sol konumlara geldiler.

Özellikle V. Kongre ile partimizin ideolojik konumlarını güçlendirmesi diğer politik akım ve grupları çekmede daha fazla olanaklara sahiptir. Sol akımlar 3 ay önce kimden af istiyoruz derken genel af talep eder hale geldiler. Bu yüzden ülke içinde genel af talebine daha geniş güçlerin katılımı söz konusu. Örneğin, Türkiye'de Çankaya'ya giden ailelerin örgütlenmesinde partimizin rolü vardır. Büromuz uygulayıcı kararlar almıyor. Büro kararlarını parti değerlendirildikten sonra uygun gördüklerini parti örgütlerine iletiyor. Legal dayanışma örgütlerine ise perspektif veriliyor. Avrupa kamuoyunda birkez daha genel af, insan hakları konusunda hareketlendirme olanağı vardır. DBK'nın yapacağı Hearing ve İsveç'de düzenlenecek konferans bize bu olanağı verebilir.

Genel Af'la ilişkin imza kampanyası Strasbourg'la birlikte sona ermiştir. Önümüzdeki dönem adopsi sorunu ve yılbaşı kampanyası var. Genel Af kampanyasına ilişkin imza kampanyasını yeniden açma olanağı yok. Öte yandan Aydınlar Bildirisi devam ediyor. YÖK'den atılanlar için bir imza kampanyası yürütüldü uluslararası çapta. İmza kampanyaları, tutukluların mesleklerine göre tek tek ele alınıp yürütülmeye devam edilebilir. Genel Af kampanyası ise genel olarak gündemimizden inmeyecek. Bunu da Türkiye'deki rejimle ve insan haklarıyla olan bağı içinde ele alabiliriz. S.Pınar - Genel Af kampanyası çok geniş çevrelerce sözedilir hale geldi., Burjuva muhalefet çevreleri ne düşünüyor, hükümetin bu konudaki girişimleri ne olabilir ne gibi taktik manevralar düzenleyebilirler bunları da hesaba katmamız gerekiyor kampanyayı yürütürken.

A.Örücü- Moment yakalayamıyoruz. Son hafta içinde sadece Fransız gazetelerinde insanların açlık greviden öldüğünü anlatan pek çok yazı çıktı. Yaz döneminde olmamıza karşın Türkiye yabancı basında yer alıyor. Türkiye'den hiç söz etmeyenleri için şimdi Türkiye gündemde. Açlık grevleri-tutuklu ailelerinin durumu, genel af kampanyası yakıcı bir sorun. Bizim genel af isteğimiz anayasanın değişmesinden geçer. Bu da ses veren (tepki veren) bir yanıt buluyor. Anayasanın değişmesi gerektiği Aydınlar Bildirisinde, Nokta'da- Cumhuriyet çevresinde ve diğer gazetelerin kimi köşe yazarlarında ses buluyor. İmza kampanyaları pek etkin bir yöntem değil. İmza kampanyaları sıradan insanlardan değil daha rafine kişilerden toplanmalı.

O.Şahim - Moment yakalayamamız ve içinde bulunduğumuz koşullara önceden hazırlıklı olmamız lazım. Şu anda elimizde bulunan Avrupa İnsan Hakları Komisyonuna başvurusu aşağıdaki maddelerde Türkiye'deki durumu mahkum ediyor. Sonbahar'da Avrupa Konseyi yine toplanacak. Türkiye'de insan haklarının ayaklar altına alındığına dair konsey üyelerine bir mektup gönderilebilir. İmza kampanyalarında Türkiye'deki durumu propaganda edecek imza kampanyaları yürütmeliyiz. Kamuoyunu ilgilendirir duruma nasıl getiririz. Bunu nasıl sağlarız ?

K. Hazarlı- İmza kampanyaları artık laçkalastı. Örneğin Aydınlar Bildirisinde en başarısız Hollanda. 2 tane önemli isim olsun yeter 300 imza yerine. İmza atanların farklı mahiyette olması gerekir. Her ülkenin insanı yapıyor. Çok eylem var ve hepsi de imza topluyor. Hem planlı eylem yapmak zorundayız hem de yaptığımız eylemin sonucundan olabileceğinden daha fazla sonuç beklememeliyiz. Hedefi iyi saptamalıyız.

Af olayı bizim dışımızda nesnel bir olay. Bugün türkiye'de her 357'den bir kişi tutuklu. Bunlar politik ve olmayan tutuklular birarada. Politik suçlulara af istemek yeterli değil, bunun gerçekleşmesini Anayasanın değişmesine bağlamak gerekli. Nitekim bunun Aydınlar Bildirisinde çok iyi görebiliyoruz. Çok iyi hazırlanmış bir metin. Bu bizim için öğretici. Uzun vadeli çalışmayı iyi oturtmak zorundayız.

Aclık grevinde ölenlerle ilişkin alelacele pek çok şey yapılabilir. Bana göre Dev-yol'dan ayrılmış beş kişi ile mi eylembirliği yapmak yoksa SO-DEP içinde iş yapmak mı daha önemli. Eylembirliği açısından da bakılınca DEV-YOL ve onun dışındakilerle, yığınlarla birleşebilmek çok daha önemli. Denitebilirki asıl demokratik hareketlere ses verilmesi, yığınların düşünceleri- politikaları ve endişelerini gözetererek kavramak zorundayız. Örneğin Aydınlar Bildirisinde Türkiyeli aydınlar sözüne, kürt meselesine hiç değinmiyorlar. Biz bu ülkede iş yapacağız. Öte yandan Avrupa basını Türkiye'de birşeyler yapıldığı zaman yazıyorlar gerçekten de profesyonel gazeteci olarak düşünürsek 100 eylemden birini yazacak, fazlaca beklenmeyecek.

Genel AF kampanyasını değerlendirirken bu eksiklikleri gözönüne almamız gerekir.

H. Çağlar- Eylembirliği açısından Dev-Yol'dan ayrılan 5kişi mi yoksa SODEP burjuva muhalefeti mi daha önemli mi diye soruyorsun ? Bu elbette küçümsenebilir. Ne ki sorunumuz burjuva muhalefet güçlere ulaşabilecek kadrolarımız politik planda yeterli değil. İlegal partinin kadroları ile legal, açığa çıkmış kadroları arasında bağ eksik. Son MK Plenumunda da belirtildiği gibi cuntaya karşı ortak diyalog, ortak hareket. Biz yol bulmak zorundayız. Şunu da görmek lazım biz güçlü olduğumuz oranda bizimle eylembirliği yapılabilir. Parti olarak her alanda, sol güçler dahil, ittifak olanaklarımız fazlalaşacaktır.

Genel Af yakıcı bir sorun olduğu için af çıkabilir. Bundan önce bizi, etrafı susturmak istiyorlar. Yasal alanda da örneğin MHP'nin ayrıca yargılanmasını sağlıyorlar. Böyle bir düzenleme ile MHP'liler anayasa maddesi ile çelişmeyen hükümlerden ceza yiyorlar. Ülke içinde bu durum açığa çıkarılmalı. Faşistlerin, " devlete karşı suç işlemenin " dışında tutulması öte yandan ilericilerin demokratların ise zindanda çürümesini amaçlıyorlar.

Olaylar karşısında ani refleks gösteremiyoruz. Bu doğru. Enferyasyon yeterli değil. Kendi iç örgütlenmemiz yeterli değil. Yine de yurtdışında bu işi çözecek olanlar biziz. Ani tavır alma, ani örgütlenme nasıl sağlanır ? Ölüm olaylarıyla ilgili olarak Fransa'da sol örgütler biraraya geldi. Bildiri dağıttı. Radyo ve TV önünde 15 örgüt gösteri yaptı. Genel Af'la ilişkin bir afiş bastırıldı. Bunlar yeterli değil. Fransa kamuoyunu oluşturacak başka şeyler gerekli. Örneğin basın yayın kurumları ile ilişki geliştirme. Belki şu anda değil ama zamanla olacak şeyler. Bunun üzerinde durulabilir. Gücümüzü iyi bilelim. Potansiyel olup da yapılamayanları değerlendirmek gerekir.

- Basın Yayın kadroları ile ilişki kurmak.

- Kamuoyunda etkin olmaktan geçiyor.

- Yurtdışındaki çalışmayı kalıcı bir zemine oturtmak gerekiyor.

Bizim açımızdan örneğin Fransa'da dernek aracılığıyla kamuoyu oluşturmak doğru değil.

Avrupa ~~Parlamentosunun~~ açılışında neler yapabiliriz ? Konsey'le küçümsenmeyecek bir diyalog sözkonusu. Konsey genel kurul toplantısında yaptığımız çalışmaları, parlamentonun dönem çalışmasında yapmak olanaklı.

K. Hazarlı- Bence çalışma ilkeleri açısından , SODEP'le diyalog aramak açısından bakarak bizi hiçbir zaman kabul etmeyecekler. Nasrettin hoca'nın hikayesi gibi kaybettiğimiz yüzüğü aydınlıkta aramak zorunda değiliz. Biz şu anda diyalog aramak zorunda değiliz. En gerici sendikalarda çalışırken diyalog aranmıyordu. Eylemin hamallığı yapılıyordu. Türk-İş'in son toplantısında insanlarımız yer aldı. Bifiil yer alıp çalışmak zorundayız. Aydınlar Bildirisini de şubat ayından itibaren biliyoruz. Paris'de 15 örgütün bildiri dağıttığını sıradan fransız nereden bilecek. Humanite yazsa ne olacak. Örneğin iranlıların gösteriye yönelik bir eyleminin yer alması olanaklı olabiliyor. Tabi bunun nedenleri de var.

Kadro istihdamı önemli, hukuksal konular yazılır, bu nerde yayınlanacak? Türkiye'deki koşulları ihmal etmememiz lazım. İhsanların hassas olduğu konularda dikkatli olmamız gerekiyor. Avrupa'ya ilişkin yanıtlardan korkuyorlar. Demin eylembirliği açısından verdiğim örneği küçümsemek anlamında vermedim. Elbette bu akımlarla da eylembirliği olacak. Büromuz çalışma yürütürken yardımcı olunursa daha iyi olur. Gerekirse bazı durumlarda parti adına ~~çalışmalar~~.

Avrupa parlamentosuna ilişkin, parlamento dönemlerini hesap ederek değil, sürekli çalışma olmalı. Her ülke parlamenterleri kadar onun yardımcısı da ilişkiler açısından önemli.

A.Örücü- Af kampanyasının değerlendirilmesinde zorluklar var. Baştan işi bağlamış durumdayız. 6'lı biraraya gelecek. Bizim bu kampanyada önemli bir eksikimiz, yayın eksikliği. Türkiye'de Politik Af diye birşey olabilir. Gazete fotoğrafları, hapishane haberleri. İngiltere'de çıkabilir. Diyaloglar konusunda direkt adım atmak olanaklı. Fransada komünist partisi dışında oturmuş bir yapı yok. Bu iş çok kolay 10 tane gazete saptayıp, gidip görüşülecek. Biz Türkiye'de olanlarla ilişkin verdiğiniz haberlerden memnuz değiliz denebilir. Rakkam isteyecekler. Kampanyanın geçici tek bir yayını olabilir. Bunu Avrupa çapında yapmak olanaklı olmalı.

H. Çağlar- Aydınlar Bildirisi bize şubat ayındadır değil, Strasbourg'dan sonra ulaştı. Yayın olmayışında eksiklik var. Sadece onda değil partiyi enforme ederken de öyle. Türkiye Postasında 130 bin Atılım'da ise 170 bin imza yazıyor. Dayanışma hareketinde somut bir adım atılmadı. Öncelikle yayın, bülten konusunda adım atılmadı. Taktik olarak beklemeli. Yepyeni bir yayına bu arada gerek olmayabilir. Yine de legal Paris bürosu adına bir yayın çıkarılabilir. Genel Af kampanyasına ilişkin yeni bir biçim altında olabilir. Kampanyaya ilişkin yeni bir başlık düzenlenebilir. Genelgede Strasbourg'dan sonra ele alınacağı söyleniyordu. Strasbourg'dan sonra yeni bir perspektif konmadı. Yıl sonuna kadar neler yapılabileceğini perspektif olarak koyabiliriz. Bunun için önümüzde iki uluslararası olay var. Eylem planı koymak gerekiyor.

Yayın sorunu hem biçim olarak hemde örgütlenmesi açısından tartışılmalıdır. Dayanışma komitelerine bu perspektif iletildikten sonra süratle uygulamaya konulmalıdır. Strasbourg'dan sonra kadrolarımızın ne yapacağı belli değil. Örgütlenme biçimi olarak dayanışma hareketi parti birimlerinin denetiminde. Dayanışma hareketinden sorumlu insanlar var. Bunların biçimlerinde farklı. Sorumlulukta ordaki parti örgütünün oluyor. Yaptığımız işleri duyurma. Böyle bir yayın faaliyeti şevk getirecektir. Bu bölümü kapatmadan, yayın bölümünü yeniden ele alabiliriz.

Kimi meslekler, kimi davalar öne çıkarıldı. Bunda sorun, örneğin DİSK davasında 8 tutuklu kaldı. Barış derneği davası yargıtayda bozulabilir. Diğer davalar var, parti davaları var. DİSK ve Barış derneği davasından bazı isimler enjekte edilmeli. Parti davasından kişiler aracılığıyla yer alabilir. Meslekler itibarıyla öne çıkarılabilir. Parti önüne bu iki davayı öne çıkararak kamuoyu oluşturmaya hedefledi. Bu kamuoyuna parti davasından yargılananları katarak uluslararası kamuoyunda bunlarda ele alınır. Mimar, mühendis, avukat vb. bu alanda ses çıkarttırmak olanaklı. Yalnız parti davasından değil 6'lıdan belli isimler alınarak bunlara eklenebilir. Doğrudan bunu perspektif olarak vermek olanaklı. Gerek legal yoldan gerekse parti bunu doğrudan görüşebilir. Daha sonra genel Af kampanyasına ilişkin rapor okundu.

A. Örücü- Raporda konu başlıkları yeniden düzenlenmeli. Video ve kaset önerisinden pek umutlu değilim. Burda olan afiş nasıl? Komite, tutuklu aileleri ve aydın ve bilim adamları çerçevesinde olabilir. Yurtdışında tutuklu aileleri bu denenmeli. Maddi dayanışma açısından da kimi malzemeleri üretmek olanaklı olabilir.

K. Hazarlı- Hapishanelerde yapılan şeyter sergi bazında ele alınabilir. Bu sergi dolandırılabilir. Örneğin yunanlıların bu konuda deneyi var, onlarda hapishanelerde yapılanları ve hapishane yaşantısını sergileyen bir şey yapmışlardı. Sergiyi gezenden para da toplanabilir. Reprodüksiyon biçiminde de olabilir. Yurt içinde bu konuda kendiliğinden örgütlenmeler var. Aydınlar Bildirisinden sonra belli bir çalışmada var. Örneğin tutuklu aileleri bankerzadeler gibi biraraya gelebilir. Profesyonel olmayan bir video çalışması yanlış ve video çok pahalı. Kaset konusunda ise amatörüz.

Tutuklu aileleri hapishane hapishane örgütlenebilir. Hukukçulara, meclis başkanına, imza atan aydınlara da gidilebilir. Gazete yazarları ziyaret edilebilir. Baroya gidilebilir.

O. Selim --Yurtdışında da ağırlık destek komitesi oluşturulabilir mi ? Eğer yurtiçinde çalışma olanaklı ise paralel örgütlenmeler olanaklı olabilir.

Uluslararası kişilikleri daha dengeli kullanmak gerekir. Başka kişilerle bu çerçevede ilişki kurulabilir. Bunun için Avrupa'da ve Amerika'da basamak olabilir. Bu tür bir çalışmanın türkiye'de sesi çıkacaktır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin durumu var. Davacı mektubu biçiminde buraya başvurulabilir. Mahkeme açılmadan şikayet mektubu yazılabilir. Mektupdaki maddeler konulabilir. Dava eylül ayında gündeme gelecek. Türkiye'den kişilerin başvurusu sağlanabilir, buna ek bir dosya hazırlanabilir. Açılan davaya enferyasyon sağlanabilir.

A.Örücü- Mahkemenin başlıyor olması önemli. Türkiye vatandaşı bir dava açamaz ama Fransız vatandaşı dava açamaz mı ? Yazarlarla ilişkin dava açılabilir. Bunu fransadaki birkaç hukukçu sunabilir. Bu dava süresince Türkiye konseyde gündeme gelemiyor. Uluslararası destek konusunda aceleci olmamak lazım. Türkiye'deki güçler açısından hemen destek olunmayabilir, belki gevşek bırakılabilir. Sesin yankı bulmasına çalışalım ama hemen komite kurmayalım.

H.Çağlar- Hapishaneleerdeki görüşmelerle ilişkin boyalı basında bile çok çarpıcı şeyler çıkıyor. Bunlardan kalkınarak küçük bir broşür çıkarılabilir. Tutuklu ailelerinin çocuklarının resimleri, mektupları vb. Sergiye dönüşebilir. Buna hapishanelerden çıkan şeyler eklenebilir. Olanaklı ise sergi de açılabilir. Afiş FTİB adına bastırıldı. Ülke, ülke de olabilir. Bu tür şeyler bizim insanlarımız dışında 6'lıdan da istenebilir.

Avrupa İnsan Hakları mahkemesinin prosedürü konusunda durum şu anda nedir ? Belli insanlar, legal ortak inzalar sunabilir, işkence görmüş olanlar olabilir, vatandaşlıktan atılmış olanlar olabilir, vb gibi Mahkeme nelerin üzerinde duruyor, bunları öğrenmek gerekiyor. Mahkemeye ileteceğimiz raporu biz neyin üzerine inşa edeceğiz. Bilim adamları bir rapor hazırlar ve sunar. Şikayet gerekçeleri belli değil. Bu konuya ilişkin raporu her madde için ayrıca hazırlamalıyız. Bu konuda yurtdışındaki insanlar arasında bir işbölümü yapılabilir. Bu konuda onlardan bir rapor istenebilir. Öncelikle olanları ayrıca ele alabiliriz.

(Avrupa konvansiyonunun/bu dönem bakacağı davalarda konvansiyondaki hükümlerden argüman olarak kullanacaklarının sayıları/ genel olarak bu davalara ilişkin aykırı olduğu maddeler 2,3,4,5,6,8,9,10,11,12,13, 14, 25,30,31 ve ek protokol maddeleri 1,2,3 sayılı olanlar)

S.Pınar- Hazırlanacak dosya veya rapor 1. Anayasa kampanyasında hazırlanan metinler, 2. Anayasanın kabul edilmesinden bu yana çıkan yasalar kararnameleer vb. 3. Bu yasalara bağlı olarak pratik uygulamaların sayısal dökümü biçiminde olabilir. Kişiler saptandıktan sonra merkezi bir redaksiyondan geçer. Örneğin Yaşam hakkı Avrupa konvansiyonunun 2. maddesi Anayasa maddesinde yer aldığı haliyle bu maddeyle yasal yönden çelişki artı pratikte bugüne kadar buna dayanarak sokakta vb gibi öldürülenlerin sayısı. Veya işkencenin yasak olması ve Erzurum sıkıyönetim komutanlığının açıklaması, işkence yargılananların kaçının beraat ettiği gibi. Yasalar ve pratik uygulama birleştirilerek hazırlanabilir.

Bu konuya ilişkin olarak yasada yer alan (Avrupa konvansiyonunda) hükümlerin belli başlıklar altında birleştirilerek Avrupa çapında bir işbölümü yapılarak dağıtılmasına ve isimlerin büronun ayrıca saptamasına karar verildi.

Genel Af kampanyasına ilişkin rapor okunduktan sonra Adopsi üzerine hazırlanan rapor okundu.

K. Hazarlı- Haberleşme ağına ilişkin sürekli enferyasyon, türkiyeyi ilgilendiren haberler iletilmeli. Ailelerin durumu hakkında bilgilendirme sağlanmalı. Kişilerin özendirilmesi açısından da bu yardımın yapılması önemli. Birbirleriyle (parayığı gönderen ve alan) yazışabilmeli. Adopsi yapılan aileler dahi birbirleriyle ilişkiye geçebilir. Merkezi koordinasyon önemli. Hapishanelere bir yakını tarafından yurtdışından ayda 10.000 TL'na kadar yardım yapılabilir. İsimleri tespit edilmiş tutuklu ailelerini derli toplu dağıtmak lazım.

A.Örücü- Merkezi olarak yapılacaksa, bu işi kim yapacak? Bu işi yapabilecek ülkelere gönderelim. Bu metni gönderelim. Parayı nasıl gönderecek, vb fazla detaya inmemek gerekir.

O. Selim- Buna benzer bir deneyi burada yaşadık. Bu adresleri verdik. Secours Populier'e. Sonra bu para gittimi, gitmedi mi bilinmiyor. Açlık grevi için para toplamak gerekiyor, daha doğrusu aynı örgüt şimdi bu işi yapacak diye duydum. Merkezi bir birimin olmasında yarar var. Her ülkede bu işin takip edilmesi gerekir. Paranın gidip gitmediği gibi.

H. Çağlar- Bu konuda deneyimiz yok. İşin örgütlenmesinde ülke ülke ayrıntılar çıkıyor. Parti olarak bu alanda legal yöntemleri kullanmamız gerekiyor. Parti bunu yurtdışı parti örgütleriyle, legal dayanışma örgütlerine dayanıyor. Bunu legalize etmenin başka olanığı yok. Kardeş partilerin yardımı açısından sınırlı kalınabilir. Adresler geldikten sonra bunlar ülkelere göre dağıtılır. Önce bu işin ne olduğunu daha iyi anlatmak gerekiyor. Avrupa'da bu işin yürüdüğünü göstermeli ve teşvik edici de olmalı. Bu insanlara maddi yardımın ulaşması bunlarla bağ kurmak anlamına da geliyor. Varolan mevcutlarla başlamak gerekiyor. Gerek para yardımı gerekse sürekli bu insanlar hakkında haberdar etmek gerekiyor. Para istenen kuruluş bunu isteyecektir. Mevcut adreslerle buna başlamalı. Legal dayanışma hareketini kullanmak lazım. Örneğin, size 10 adres, kiliselere, sendikalaravs. enforme edip bilgilendirmiş oluruz. Haberleşme ağı vs. açısından rapor daha ayrıntılanmalı. Adresler, hapishanelerde daha önce sivil hapishanelere geçmiş olanlara bağlı olarak yapılabilir.

Daha sonra tutukluların çocuklarına yılbaşında yapılacak yardım kampanyası üzerine olan rapor okundu.

H. Çağlar- Biz bugünkü toplantıda bu konuda kampanya açtığımızı karar altına alalım. S.Pınar sorumluluğunda bir komite kuralım. Bu kampanyayı paris nezdinde açacağız, bu konuyu şimdiden legal dayanışma komitelerine bildirelim. Bunun için özellikle çocukların şiir ve resim, mektuplarından oluşan bir mektup çıkaralım. Bu ingilizce ve fransızca olabilir. Çarpıcı bir propaganda malzemesi olabilir. Zamanlama açısından 12 Eylül'de başlayalım, 1 Aralıktan itibaren ise postalanmaya başlanabilir. Bu kampanya için temel bir belge üretmek lazım. Adresleri hem partiden isteyebiliriz. İddianamelerden saptayabiliriz. Nokta gazetesine gönderilebilir. Türkiye Postasında da bu kampanya duyurulmalı. Bu kararımızı partiye iletelim. İrtibat adresi hollanda olabilir. Bu konuya ilişkin bir broşür çıkarılacak. Broşür için ajanslardan fotoğraf temin edilebilir. Broşür bir forma olabilir. Hazırlanmasında S.Pınar ve A.Örücü görev alabilirler. Ayrıca temel bir propaganda belgisi üretmeliyiz. Daha sonra 1. gündemin son şikkına geçildi.

H. Çağlar- Cezaevlerindeki ölümler haberlere göre 7yi bulmuş durumda. Bunlar yabancı gazete ve ajanslardaki haberler. Cezaevlerindeki aynı anda açlık grevine girmiyor. Bölüm bölüm giriliyor ve dolayısıyla açlık grevine süreklilik kazandırılıyor. Bu olayı batı kamuoyuna duyuracak mekanizma avurupadaki belli kuruluşlara bilgi vermek ve olayı protesto etmelerini istemek lazım.

K.Hazarlı- Herşey yayına gelip dayanıyor. İsim, fotoğraf var mı ? Ölenlerin ismi, yaşı, neden yargılandığı, ne kadar süredir tutuklu olduğunu gösteren bir afiş yapılabilir. Basına yeni haber iletmenin anlamı yok. Yapılacak afişde Açlık grevi kurbanları, kitle iletişim organlarını suçluyor denebilir. Evren'in açıklamasına değinebiliriz. (Açlık grevi yapmadıkları arada yediklerini söyleyen demeci)

A.Örücü- Mevcut siyasetlerden bilgi alınabilir. TİKB ve Dev-Sol üyesi ölenlerin ikisi. Bunlardan bilgi temin edilebilir. Haber ajansları kadar hızlı haber alıp veremeyeceğiz ama ayrıntıları onlara ilettebiliriz.

K.Hazarlı- Evren'in demeci kullanılmalı. Gösteri mahiyetinde, sembolik dikkat çekici eylemler düzenlenebilir. Elçilik önünde nöbet tutmak. Başka bir merkezi yerde de olabilir. Eylembirliği platformu beklemeden da başlanabilir.

O.Selim- Değişik eylem türleri önerilerini dayanışma komitelerine ilettebiliriz Açlık grevinde ölenlerin etrafında dayanışma örmek için bizlerin de burada illa açlık grevi yapması zorunlu değil. Bunu tartışmalı. Yine ortak yapmalı. Bulduğumuz ülkenin koşullarına uygun duyarlı eylemler düzenlenebilir. 7 kişi için cenaze töreni gibi.

Açlık grevine şarkıcılar getirilebilir. Önemli kişiler açlık grevine katılabilir. Bu işi büyütmeden gözalıcı eylemler düzenlenebilir. Günlük basın bildirisi çıkarılabilir. Eyfel kulesine, zafer anıtına birşeyler asılabilir. Trafik kurallarının mışına çıkmadan bir saat trafik tıkanabilir. Türkiye'ye giden trenlerde, havayollarında bildiri dağıtılabilir. Uçak kuyruğuna döviz bağlanabilir, uçaktan uçtu uçtu atılabilir/bu öneri böyle bir uçak sahibi tanındığı için yapıldı/

H.Çağlar- Yayın meselesini konuşalım. Genel Af kampanyası süresince uluslararası kamuoyunu enforme etmek ve yurtdışında yapılan etkinlikleri arttırmak üzere paris bir bülten çıkarabilir. Yeni bir adres, yeni bir bülten ismi ile çıkmak yerine Paris bürosu adına çıkabilir. / 6'lı ile süren eylembirliği çalışmaları kastedilerek/ Örgütsel duruma ortaya çıkana dek dayanışma bülteni adını kullanarak çıkabiliriz. Aydan aya değil güncel olaylar üzerine olabilir. Enferyasyon bültenidir daha çok. Maddi sorun önemli. Farklı bir ad kullanılabilir. Paris bürosunun adı küçük ayrıca yazılabilir. Fazla basılmadan bir süre buna devam edebiliriz. İlerde ise yeni biçim almalıdır. Yerel dayanışma örgütleri yerel bülteneye yönelmezler, kendilerinin sürekli bir dayanışma bülteni çıkarmaları istenebilir. Öne çıkarılacak konuları onlar kendileri saptayabilirler. Eğer merkezi dayanışma bültenini yeniden çıkarırsak bu amatörce olacaktır. Çeviri, baskı, dağıtım, ayrı örgütlenme işi ayrı olacaktır. Bu haliyle yine fransızca çıkacaktır. Kısaca, büro olarak şunu isteyelim. 1. Dayanışma komitelerinden eğer sürekli bir yayınları yoksa bir yayın çıkarmalarını isteyelim. 2. Biz kendimiz merkezi bir dayanışma bültenini şu anda fransızca çıkarabiliriz. Bu son derece dar olanaklar içinde olacaktır. İngilizcesi için ingiltere veya hollanda olabilir. Bence bu kadar amatörce bir işi yeniden yapmamak gerekir. Enferyasyon bülteni çıkarılabilir. Fransa'da fransızca konuşulan ülkelere, ingilizcesi ise daha fazla sayıda olmalı çünkü bu uluslararası kuruluşları da içeriyor.

A,Örücü- Attığımız taş kurbağayı ürkütmez. Bülteni bugünkü olanakla çıkardığımız zaman biçim yönünden bunu sağlamak olanaklı değil. Mizanpaj, posta masrafı açısından. Sirküler gitmeli. Bu da işlevsel olmalı. Almanya kendi diline, kendi somut durumuna göre yeniden düzenlemeli..

K.Hazarlı- Af konusunda kampanya açtığımız zamanda içinde ne yer alacak bunu saptamalı. Her ülke ayrı ayrı çıkaracak. Bülten için. Türkiye Postası bülten gibi çıkıyor.

H.Çağlar- Yaz dönemi fazla etkinlik olmayacak. Eylül ayı daha hareketli olacak. Eğer Eylül ayına kadar ortak bir şey gerçekleşmiyorsa, 12 Eylül'le birlikte tek başımıza bu bülteni çıkarırız. Örgütsel olarak, hangi ülkede ne var, bu işin örgütlenmesi nasıl yapılmalıdır. Baskı olanakları, yazı kurulu, çevirmenler kimler olmalıdır vb kendi başımıza çıkarmak üzere hazırlık yapılmalıdır. Bu arada her ülke kendi bültenini yayınına çıkarmaya devam etmelidir.

Aydınlar Bildirisi üzerine yapılan değerlendirme: Kampanyanın son durumu.
H. Çağlar- Diğer kesim ve katmanlardan gerek türkiye içinde gerekse yurtdışından imzacılara mektuplar gönderilmeli. Olanaklı ise imzacıların adreslerine veya Cumhuriyet gazetesine, nokta dergisine olabilir.
K.Hazarlı- İlk aşamada Türkiyeli aydınlar ve yabancı aydınlardan destek alma yönüne gidildi. Ancak belli bir aşamada bizim dışımızdaki türkiyeli aydınlarla çalışma noktasına gelindi. Özellikle federal almanya'daki bizim dışımızdaki çevreler kendiliğinden bir çalışma içine girdiler. Bu çevreler bizimle de ilişki kurdular. Sonuçta federal almanyada biraraya gelen komite Server Tanilli'nin bir kontakt adresi olması üzerinde anlaştılar.

Ülke ülke bizde bu dilekçenin desteklenmesi için çalışmaya girdik. Şu anda 2000'e yakın imza toplanmış durumda. Tasnifi yapıp önümüzdeki hafta basına iletilecek. Fransadaki türkiyeli aydınlar bu dilekçeyi desteklemediler ancak diğer ülkelerden imzalar toplandı. Ancak bu imzalar ilk aşamada açıklanmayacak özellikle fransadakiler bunu istemiyor.
A.Örücü- Diğer ülkelerdeki aydınlar kendi başlarına bu imzaları açıklayabilirler.

K.Hazarlı- İtalya, İspanya ve Lüksemburgda bir çalışma yapılamadı. Norveç ve Belçikadan henüz sonuç alamadık. En başarılı çalışma Portekiz'de.

H.Çağlar-Türk-İş içinde bu bildiriye imza atanlar çıkabilir. Yurtdışından ve yurtiçinden gönderilecek mektuplar aydınlarla, işçi ve emekçiler arasında dirsek teması açısından önemli olabilir. Kadınlar, kadın imzacılara, üniversite gençliği profesörlere. Kişilere gönderilemiyorsa gazete ve dergilere gönderilebilir.

~~İsviçre~~ Dayanışma Komitesinin İsveç'deki siyasi partilerle ortaklaşa bir Türkiye'de İnsan Hakları ve Genel Af üzerine Uluslararası Konferans K? Hazarlı- Aydınlar Bildirisine, Portekizden sonra en iyi imza toplayan Danimarka, İsveç, Federal Almanya, Fransa ve İngiltere potansiyeline göre daha az imza toplamış. İsveç ve hollanda başarısız olarak nitelendirildi. Özellikle isviçreden hemen hiç yok. Hollandadan üçyüz imza var ama nitelikli değil. Bu imzalar arasındā an nitelikli olanlar seçilerek basına bildirilecek. Tanilli bu imzaların basında ilan olarak değerlendirilmesi üzerinde duruyor. Hazırlanan basın bildirisi gazetelerde yayınlanacak ve imzacılar arasından öne çıkarılacakların listesi yayınlanacak. Fransadaki aydınlar türkiyeli aydınların imzaların yayınlanmasına özellikle bu 'TKP'nin işidir' diye karşı çıkıyorlar. Parti bazı durumlarda bekleyebilir.

H.Çağlar- Parti bazı durumlarda bekleyebilir ancak aydınlar bildirisini hemen desteklemesi doğrudur.

K.Hazarlı- Olayların gerisinde kalınırsa, bir açıklama yapmakla olmaz. Sorun en iyi biçimi bulmak. Biz bu işin koordinasyonunu iyi sağlıyamadık. Birbirinden kopuk iş yaptık.

İsveç Dayanışma Komitesinin İsveç'teki 5 siyasi partiyle ortak T ürkiye'de insan hakları, genel af üzerine yapacağı uluslararası konferansa ilişkin değerlendirme.

A.Örücü-İsveç'teki bu siyasi partilere somut proje sunmak gerekiyor. Mali portresi açısından İsveç'in azami sınırları zorlaması gerekiyor. Bu nedenle genel af sorunu uluslararası planda gündeme gelecek. Büronun bir an önce karar alması gerekiyor. Konferansa tartışmacı olarak (Türkiyeliler dışında) kimler katılabilir.

A.ÖRÜCÜ-Köln konferansı deneyleri ışığı altında birşey yapabiliriz. Konferans yerine uluslararası dayanışma toplantısı denilebilir. Ü lkelerden gelecek temsilciler politik eğilimleri açısından da dengelemelidir, başta uluslararası kuruluşlar olmak üzere ül kelerden dengeli bir liste çıkarılmalı, tebliğlerden insan hakları açısından Avrupa Konvensiyonu ve Türkiye'deki uygulamalar, tanıklıklar vb olabilir. Avrupa ülkelerinden kaç kişiye otel-uçak parası verebilirler bu kesin belli olmalı. Bazı ülkeler, İtalya, Portekiz-Avusturya ihmal edilmemeli. Bir çalışma gurubu ve her ülkeden bir kontak ad saptanmalı. Çeviri vb teknik işler iyi saptanmalı.

S.Pınar-Uluslararası kuruluşlardan örneğin Birleşmiş Milletler, UPI vb örgütlerden katılım istenmeli. Her ülkeden somut ne isteniyor (parlamanter, sendikacı vb) önceden iyi tespit edilmeli. Konular alt başlıklara göre saptanmalı.

K.Hazarlı-Hearing toplantısı açısından da olay birbirine bağlı.
H.Çağlar-Tarih olarak bu konferans kasım'a ertelenebilir. 12 Eylül sonrası politik ortam yine hareketlenecek. Hearing ve isveç toplantısı birbirine karşı olmadan Türkiye konusunda iki toplantı yapılmış olacak. İkisinin lateryelleri ayrı ayrı değerlendirilmeli.

K.Hazarlı-Her ikiolayda tek kanaldan yürüyecek. Kimin geleceği bugünden görüşülmeli ve zamanlama açısından bilinmelidir. ~~Yıllık~~ 6'lıdan karar çıkması yürümez, gerçekçi değil. Türkiyelilerden yoğun katılım olmasına gerek yok. Türkiye'den insanları çağırarak, a ydınlar olabilir.

H.Çağlar-Toplantı adı konferans olarak kalabilir. Bu bizim açımızdan kendisine demokrat diyen, komünistlerle yanyana gelmekten korkan insanları bu toplantıya çağırabiliriz. Antetli kağıt vb basılmalı, bunun gibi ayrıntılı bir program hazırlanmalıdır. İlerde ben gidebilirim. Çalışma programı, gündem, çağrılmasını istediğimiz kişi ve kurumlar saptanmalı.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI
TÜSTAV